

Інтеграція управління якістю у процес формування системи комплексного розвитку громад

Мерзлікіна Марія,

здобувачка вищої освіти спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»

Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна

Анотація: розглянута інтеграція управління якістю у процес формування системи комплексного розвитку територіальних громад. Обґрунтовано необхідність узгодження стратегічних, просторових, бюджетних та галузевих рішень для забезпечення ефективного функціонування місцевого самоврядування. Проаналізовано класифікацію процесів управління якістю та визначено їх роль у підвищенні результативності надання публічних послуг, реалізації соціально-економічних програм та забезпеченні життєдіяльності громади. Виокремлено основні інструменти інтеграції управління якістю та доведено, що застосування цих інструментів забезпечує безперервне вдосконалення управлінських процесів, адаптацію стратегічних рішень до змін зовнішнього середовища та підвищує довіру громадян до органів місцевого самоврядування, сприяючи стійкому соціально-економічному розвитку території.

Ключові слова: територіальна громада, комплексний розвиток, управління якістю, стратегічне планування, ефективність управління.

Умови децентралізації, поглиблення фінансової автономії територіальних громад та зростання їхньої відповідальності за результати соціально-економічного розвитку зумовлюють необхідність переосмислення підходів до організації управлінських процесів на місцевому рівні. Формування системи комплексного розвитку громад передбачає узгодженість стратегічних, просторових, бюджетних і галузевих рішень, що потребує впровадження інструментів, здатних забезпечити їх системність, результативність та контроль якості. У цьому контексті інтеграція управління якістю у процес формування системи комплексного розвитку громад набуває особливої актуальності.

Тема управління якістю місцевого самоврядування розглядалась в працях Ситницької О., Ніколенко Г., Полікровського Р., Козира С. та ін. Проте сучасні умови функціонування територіальних громад, зокрема виклики післявоєнного відновлення, необхідність інтеграції європейських стандартів публічного управління та зростання суспільного запиту на прозорість і підзвітність влади, потребують поглиблення наукових підходів до поєднання інструментів управління якістю з механізмами стратегічного планування розвитку.

Система управління якістю є стійкою сукупністю видів діяльності, спрямованих на перетворення вхідних ресурсів у суспільно значущі результати шляхом застосування ряду засобів. Класичні процеси управління якістю поділяються на основні, допоміжні та управлінські [1]. Основні процеси управління якістю у сфері місцевого самоврядування пов'язані безпосередньо з наданням публічних послуг, реалізацією програм соціально-економічного розвитку, управлінням комунальною власністю та забезпеченням життєдіяльності громади. Саме в межах цих процесів формується кінцевий результат діяльності органу місцевого самоврядування – рівень задоволеності населення якістю послуг, станом інфраструктури, безпекою та комфортом проживання. Допоміжні процеси забезпечують ресурсну підтримку основних: кадрове забезпечення, фінансове планування, інформаційно-аналітичний супровід, юридичне забезпечення, цифрову інфраструктуру. Управлінські процеси охоплюють стратегічне планування, прийняття управлінських рішень, моніторинг і оцінювання результатів, внутрішній аудит та коригувальні дії.

Забезпечення комплексного розвитку громад є процесом створення та узгодження системи взаємопов'язаних елементів, які формують законодавчі, інформаційні, організаційні та ресурсні умови для розвитку територіальної громади. Його кінцевою метою є мобілізація внутрішнього потенціалу громади для підвищення якості життя її мешканців [2, с.1]. Для того, щоб новостворена система працювала якісно, забезпечуючи баланс між економічною доцільністю, соціальною справедливістю та екологічною безпекою, необхідно інтегрувати принципи управління якістю у всі етапи її формування та функціонування. Класичний цикл формування системи комплексного розвитку територіальної громади передбачає послідовні етапи стратегічної діагностики, визначення цілей і пріоритетів, формування стратегічного бачення, планування програм і проєктів, організація процесу реалізації стратегії, моніторингу та оцінки ефективності з подальшим коригуванням [3, с.84]. Забезпечення якості кожного з етапів потребує застосування методів оцінки, стандартизації процедур та контролю результатів, що дозволяє зменшити ризики неефективного використання ресурсів і підвищити довіру громадян до місцевої влади. Основні інструменти, що можуть для цього застосовуватися – це стандартизація процедур надання публічних послуг, впровадження систем управління якістю, розробка ключових показників ефективності для оцінки діяльності структурних підрозділів, регулярні внутрішні та зовнішні аудити, застосування систем зворотного зв'язку від громадян, аналітичні платформи для моніторингу виконання стратегічних програм, а також електронні реєстри та цифрові сервіси. Поєднання цих інструментів дозволяє забезпечити безперервне вдосконалення якості управління, адаптацію до змін зовнішнього середовища та оперативне реагування на потреби громади, що в підсумку сприяє стійкому соціально-економічному розвитку території.

Таким чином, інтеграція управління якістю у процес формування системи комплексного розвитку громад є ключовим чинником підвищення ефективності функціонування місцевого самоврядування. Завдяки впровадженню методів

оцінки, стандартизації процедур та контролю результатів, органи місцевого самоврядування можуть мінімізувати ризики неефективного використання ресурсів, підвищити довіру населення та оперативно реагувати на зміни зовнішнього середовища. Поєднання цих інструментів дозволяє створити безперервний цикл вдосконалення управлінських процесів, забезпечує адаптацію стратегічних рішень до нових умов і сприяє комплексному розвитку громади. Крім того, інтеграція управління якістю забезпечує системний підхід до планування та реалізації соціально-економічних програм, дозволяє впроваджувати інноваційні методи надання публічних послуг та підвищує ефективність використання фінансових, кадрових і матеріальних ресурсів громади. Завдяки цьому місцеві органи влади здатні своєчасно виявляти проблемні зони, оптимізувати процеси, стимулювати активну участь громадян у житті громади та забезпечувати стійкий розвиток територій.

Список використаних джерел:

1. Процеси системи управління якістю. ISO certify. URL: <https://iso-certify.com/ua/publikatsii/protsezy-systemy-upravlinnya-yakisty/>.
2. Ільченко Н. Розвиток територіальної громади: сутність та підходи (зарубіжний огляд). Scientific review. URL: <https://naukajournal.org/index.php/naukajournal/article/view/564>
3. Васильченко Г., Парасюк І., Єременко Н. Планування розвитку територіальних громад. Навчальний посібник для посадових осіб місцевого самоврядування. ТОВ «підприємство «ВІ ЕН ЕЙ», 2015. 256 с.

Abstract: *The thesis of the report considers the integration of quality management into the process of forming a system of integrated development of territorial communities. The need for coordination of strategic, spatial, budgetary and sectoral decisions to ensure the effective functioning of local government is substantiated. The classification of quality management processes is analyzed and their role in increasing the effectiveness of public services, implementing socio-economic programs and ensuring the vital activity of the community is determined. The main tools for integrating quality management are identified and it is proven that the use of these tools ensures continuous improvement of management processes, adaptation of strategic decisions to changes in the external environment and increases citizens' trust in local government bodies, contributing to the sustainable socio-economic development of territories.*

Keywords: *territorial community, integrated development, quality management, strategic planning, management efficiency.*

Науковий керівник:

Шишпанова Н. О.,

канд. екон. наук, доцент кафедри публічного управління та адміністрування і міжнародної економіки Миколаївський національний аграрний університет